

דף מג.

ein meshetz a

הרמב"ם הל' ביאת המקדש פ"ז ה"ג

כֵּל הַמּוֹמֵן כֶּלֶן אֶחָד שְׁהִי בּוֹ מִתְחָלֶת בְּרִיתוֹ וְאֶחָד
שְׁנַוְּלָדוּ בּוֹ אַחֲרֵיכֶן בֵּין עֹזֶבֶן בֵּין שָׁאַיְן עֹזֶבֶן הַרְיִ
זֶה פְּסָול עַד שְׁיַעֲבָרוּ:

דף מג:

ein meshetz a

הרמב"ם הל' ביאת המקדש פ"ח ה"א

כֵּל הַמּוֹמֵן הַמִּיחָדִין בְּאָדָם תְּשֻׁعִים וְזֹהֵי פְּרַטְן. שְׁמוֹנָה
בְּרָאֵשׁ וְאֶלְיוֹ הָן. מֵי שְׁאָמֵצָע קְדֻקָּדוֹ שׂוֹקָע לְמַטָּה כְּמוֹ

ל. כתף משנה: כל המומין כולם וכו'. פרק טבול יום (דף צ"ח) ובתורת כהנים פרשה
אמור פ"ב:

מ. כתף משנה: כל המומין המיוחדים באדם וכו'. בראש פרק מומין אלו (דף מ"ג) בין
קבועין בין עוברים פטולים באדם יתר עליהם האדם הכלilon והלפטן והמקבן ושראו
שקווע וסקיפס ובגמרה כיילון דדמי רישיה לאכללא לפטן דדמי [רישיה] לרגלידיא דלפתא
תנא וצוארו עומד באמצע ראשו. מקבן דדמי רישיה למקבת ושראו שקווע מלפנוי. וסקיפס
מאחריו כדורי אינשי שקל פיסא. וכותב רבינו בפי המשנה אכללא כל' שיש לו צואר
ארוך ששואבין בו היין מהחבית וענין הדמיון הזה שהוא אמצע ראשו בולט גובה למעלה
והלפטן נגורן מלפת והוא שהוא ראשו על צוארו בראש הלפת על העליין שלה וכו'. המקבן
[גוזר מן המקבות והוא] שהוא ראשו כמו מקבת ויהא קדקדו גובה למעלה. ושראו שקווע
הוא שהוא דמות ראשו כמו שנתן ידו על גובה ראשו ונתפסת עד שבלטו צדריו וקורין
אותו קובי. וסקיפס הוא שהוא אחורי ראשו בולט לצד ערפו כמו שבולטין הצדדיין מהקובי
עכ"ל. ולפי זה מי שכתב רבינו מי שאמצע קדקדו שוקע למטה וכו' הוא פירוש שראשו
שקווע. ומ"ש מי שאמצע קדקדו עללה למעלה וכו'. הוא פירוש שקל פיסא שנראה כמו שנintel
מאחריו נגד ערפו. הוא פ"י סקיפס ולפי זה יהיה פירוש שקל פיסא שנראה כא"א דומה שלא בא זה אלא לערכוב
חתייכה והנicha מאחריו. וכותב הראב"ד מי שאמצע א"א דומה שלא בא זה אלא לערכוב
את העולם וכו'. נראה שטעמו מפני שהוא גורס כගירסת רשי"י שראשו שקווע לפניו ופירש
זהינו שראשו משופע לפניו באלכסון. ובסקיפס מאחריו פירוש"י שגובה ראשו חסר

את הספרים "דף הימוי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
בhattcomotihem של גודלי ישראל, ניתן להציג בהוצאה "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

שְׁדַחְקֹן בִּידֹן. מי שאמצע קדקדו עולה למלחה כמו ביצה. מי שפאת ראשו יוצא נגדי פניו כמו מקבת. מי שראשו יוצא מאחוריו נגדי ערכו. מי שראשו רחਬ ויצא מכאן ומקאן עד שתמץא ראשו על צווארו כמו ראש הlapת על העליון שלו. הקירח שאין בכלל ראשו שער כל עקר. ואם יש בו שיטה של שער מקפת מאחוריו מאין לאין קשר. מי שהיה השער מקיים מאין לאין מלפניו בלבד ושאר הראש קירח הוא הרי הוא פסול. מי שהיה השער שלו מקיים את כל הראש סביב מלפניו ומאחריו ואין שם שער באםצע גם זה קירח ופסול:

הרמב"ם הל' ביאת המקדש פ"ח ח"י

ein meshet b

שֶׁלֶשֶׁה בַּגְבָּן וְאֶלְוָן. מֵי שְׁדַרְתּוֹ עֲקָמָה. **מֵי שִׁצְאָתָה חֲלִיא מִשְׁדַרְתּוֹ בֵּין שְׁבֵלָתָה לְחַזֵּן אוֹ נְכָסָה לְפִנִים אוֹ**

מאחריו. שkil פיסא שנראה כמי שניטל ממנו חתיכה ונראה להראב"ד שכל החולק על פירוש דברים אלו כחולק על פירוש הגمرا ומןני כך כתוב שלא חפס דרך הגمرا וזה אינה השגה שכבר ישבתי פירוש ריבינו על לשון הגمرا כפי גירסתו. עוד שנית השיגו ששינה סדר המשנה וכותב הראש שקו מהלה ושני לו הכלון ושלישי לו המקבן ורביעי לו סקיפס וחמישי לו הlatent וזהו שכתב ופרטיו לא בא דרך הגمرا וגם זו אינה השגה לריבינו סייד דבר עם דבר שכndo מי שאמצע קדקדו שוקע אצל מי שאמצע קדקדו עולה ומפני שפאת ראשו כנגד פניו עם מי שראשו יוצא מאחריו: הקירח שאין בכלל ראשו שיעד כל עיקר וכו'. משנה שם הקירח פסול איזהו קירח כל שאין לו שיטה של שער מקפת מאין לאין ואם יש לו הרי זה כשר ובגמרהaic תרי לישני ולישנא בתרא אם יש לו הרע זה כשר אמר רבא ליש אלא שיש לו לאחריו ואין לו לפני אבל יש לו בין לאחריו בין לפניו פסול וכי"ש שיש לו לפני ואין לו לאחריו ודאי לו כלל דפסול:

ג. **כִּסְף מִשְׁנָה:** שלשה בגב ואלו הן מי שדרתו עוקמה. שם במשנה (דף מ"ג:) מי שיש לו שני גבין ושתתי שדראות ובגמרה למימרא דחיי והוא איתמר המפלת בריה שיש לה

**נִטְתָּה לֵאַקְדִּין וְזֹהוּ בַּעַל חֲטוֹטָרָת. מֵי שְׁתִּפְחָה בְּשֶׁר בְּגַבּוֹ
וּנְעַשָּׂה כְּחַטּוֹטָרָת אֲפִלּוּ עַל פִּי שֶׁלָּא זֹהוּ חַוְּלִיא מִמְּקוֹמָה
בְּגַרְיִי זֹהוּ מֻומָּן:**

הרמב"ם הל' ביאת המקדש פ"ח ה"א

עין משפט ג עין לעיל עין משפט א

עין משפט ג

הרמב"ם הל' ביאת המקדש פ"ח ח"ז

עין משפט ד

**אַחַד עַשְׁר בְּעִינִים וְאַלּוּ הַזֶּן. ס מֵי שְׁהִיוּ שְׁתִּי עִינֵּיכְאָוּ לְמַעַלָּה
מִן הַמָּקוֹם הַרְאֹוי לְהַמְּקוֹם קָרוּבָהּ מִפְּדָחָתָו. מֵי שְׁהִיוּ שְׁתִּי**

שני גבין וכוכו' בשדרתו עוקמה ופירש"י ומיחזי כגבין שדרות הרבה. ומ"ש מי שייצאה חוליה משדרתו וכו'. שם במשנה (דף מ"ג) בעלי חטורת ר"י מכשיר וחכמים פוסלין וידוע דהלהכה כחכמים ודרכי ריבינו בפירוש המשנה כמו שהם כאן. ובגמרה דאית בה עצם כי"ע לא פלייגי דפסלא כי פלייגי דלית בה עצם ורבינו נראה שפרש דאית בה עצם הינו לומר שיש פגע בעצם כלומר שייצאה חוליה משדרתו וכו':

ס. כסוף משנה: אחד עשר בעינים ואלו הן מי שהיו שתיהם עיניו למעלה מהמקום הרואוי להם קרובים מפיחתו מי שהיו שתיהם עיניו למטה מהמקום הרואוי להם. כך היא הගירסה הנכונה בספר ריבינו וכן מצאתו בספר מגה וכאן הוא בשם"ג והוא במשנה בפרק מומין אלו שתיהם עיניו למעלה ושתי עיניו למטה ופרש לה בגמרה ה כי. ומ"ש מי שהיו שתיהם עיניו עגولات וכו'. שם. עיניו טרוטות ופירש"י עגولات. ומה שכחמי שעניינו מוזרות וכו'. נראה דהינו מה ששנו שם תנא הזור ופרש דהינו דמזיר עיניה. ומ"ש עיניו גדולות הרבה כשל עגל מי שעינוי קטנות כשל אוזן. שם במשנה ובפרק שני מחלוקת מובהך באבר דכל שכן עינו אחת גדולה והשנייה קטנה דהוי מום: ומ"ש מי שדמעיו זולפות תמיד מי שלחלוחית נשכח מרأس עינו וכו'. שם במשנה הצירן ובגמרה הצירן עניין[טרוטות] צירניות דומעות זולפות וטורדות וכותב ריבינו בפירוש המשנה צירן מי שעינוי דומעות או שנוזלים קצות עינוי תמיד והוא מה שאמרו בפירוש השם הזה דומעות זולפות. ומ"ש מי שמקבץ ריסי עינוי ועוצמן וכו'. שם במשנה סכי שמש ובגמרה תנין רב יוסף סני שם ופירש"י ששונא המשם ואני יכול לראות מקום שחמה זורחת שם. וכותב ריבינו בפירוש המשנה שני שמש שונים המשם והירח והכוונה זהה שבשבעה שרווצה להבט אל המשם או לירח או לדברים המאים מאמץ ומקבץ עפפני עניין ומקטין אותו. ומ"ש מי שראית עינו מעורבבת וכו'. שם במשנה רואה את החדר ואת העליה כאחד. ומה שכחמי שאחת מעיניו

את הספרים "דף הימוי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסתמוכותיהם של גדולי ישראל, ניתן להציג בהוצאה "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

עיניו למטה ממקום הראוי להם. מי שהיו שתי עיניו עגולות ואינם נמצאות באורך מעט מאשר העינים. מי שעיניו מזירות והן יוצאות כעיני הנמר וכמי שהו אמתפל בעת שכועס בעס הרבה. מי שעיניו גדולות הרבה כשל עגל. מי שעיניו קטנות כשל אוז. מי שעיניו זולפות תמיד. מי שליחות נמצאת מראש עינו מכנגד החטם או מזנב עינו מצד צדעיו. מי שעקבץ ריסי עינו ועוצמן מעט בשעה שרוואה אור או בשעה שהוא רוצה לדקק בראיה. מי שראית עינו מעורבת עד שרוואה את החדר ואת העליה כאחת. ויודע דבר זה בעת שידבר עם חברו ונראה כאלו הוא מתפל באיש אחר. מי שאחת מעיניו משנה מחרפה בין במקומה בין בראיה כגון שהיתה אחת שחרה ואחת פתוכה או אחת קטנה ואחת גדולה הואיל ויש בין שתיהן שניים מפל מקום פסול:

הרמב"ם הל' ביאת המקדש פ"ח הי'ז

עין משפט ה.ו.

נמצא כל המומין ^ו הפוֹסְלִין בלהנים מאה וארבעים וזהו כלם. שמונה בראש. ושנים בצדאר. ותשעה

משונה מחבירתה בין במקומה. שם במשנה עינו אחת למעלה ואחת למטה. ומה שכתב בין בראיה כגון שהיתה שחורה ואחת פתוכה וכו'. זהו זוגdos שכחתי למעלה:

ו. כסף משנה: ואלו פלו מפני מראית העין מי שנשו ריסי עינו. נתבאר בפרק זה. ומישומי שnitlo shinui. שם במשנה (דף מ"ד):

בָּאָזְנוֹנִים. וְחַמְשָׁה בָּגְבִינִים. וְשֶׁבַע בָּרִיס הָעֵין. וְתִשְׁעָה עַשֶּׂר בְּעֵינִים. וְתִשְׁעָה בְּחֲטֹם. וְתִשְׁעָה בְּפֶה. וְשֶׁלּוּשָׁה בְּבֶטֶן. וְשֶׁלּוּשָׁה בְּגַב. וְשֶׁבַע בִּידִים. וְשֶׁשָּׁה עַשֶּׂר בְּאַיְלָרִי הַזְּרֻעָה. וְעַשְׂרִים בְּרֶגֶלִים. וְשֶׁמֹּנֶה בְּכָל הָגּוֹף. וְשֶׁמֹּנֶה בְּעֹור הַבָּשָׂר. וְשֶׁבַע בְּכָל הָגּוֹף וְרִיחָו. וְכֶבֶר נְפָרְטוֹ כֶּלֶן אֶחָד אֶחָד. וְאֶלְוֹ פְּסָלוֹ מִפְנֵי מְرָאִית הָעֵין. מֵי שְׁנָנְשָׁרוֹ רִיסֵּי עִינֵּנוּ אֲף עַל פִּי שְׁנָנְשָׁאר הַשְׁעָר בַּעֲקָרָן. וּמֵי שְׁגַטְלָוֹ שְׁנָנְיוֹ:

עין משפט ז.

הרמב"ם הל' ביתא המקדש פ"ח ח"ד

חַמְשָׁה בָּגְבִינִים ^ב וְאֶלְוֹ הָנָז. מֵי שְׁאַיִן לוֹ שַׁעַר בָּגְבִינִיו וְהִיא (וַיָּקָרָא כ-כ) 'אָבִן' הָאָמָר בְּתוֹרָה. מֵי שָׁגְבִינִיו שׂוֹכְבִין. מֵי שְׁאַיִן לוֹ אֶלְאָ גְּבִין אֶחָד. מֵי שִׁישׁ לוֹ גְּבִינִין יִתְּר עַל שְׁנִים. מֵי שָׁאַחַד מְגַבִּינוֹ מִשְׁנָה מַחְבָּרוֹ בּוּין שְׁשָׁעָרוֹ שֶׁל זֶה אָרֶץ וְשֶׁעָרוֹ שֶׁל זֶה קָצָר בּוּין שְׁשָׁעָרוֹ שֶׁל

כ. **כسف משנה:** חמשה בגבינים וכו' משנה בפרק מומין אלו (דף מ"ג): אין לו גבינהן או אין לו אלא גבן אחד זהו גבן האמור בתורה רבינו דוסא אומר שגבינו שוכבים ר' חנינא בן אנטיגנוס אומר שיש לו שני גבין ושתי שדראות ובגמרה וגבן דין לו משמע ורמיינהו גבן שיש לו גבינה הרבה אין לו גבינהן או אין לו אלא גבין אחד מניין תלמוד לומר או [גבן] אמר רבא וזה מדרש או גבן וכותב רבינו בפירוש המשנה גבינה גבוהה העין. גבינה שוכבים הוא שהוא שער גבינוי רב עד שהוא מגיע על עפפני עיניו וכו' ואין ר' דוסא ות'יק ר' חנינא חולקין אם אלו מומין [או איןין מומין] רק הכל מודים שהם מומין וAINם חולקין אלא אי זהו גבן האמור בתורה עכ"ל. ומ"ש רבינו מי שאין לו שער בגבינה והוא גבן האמור בתורה יש לתמהה עליו שכפי מה שאמרו בגמרה כך היל' והוא מדרש או גבן בכלל המומין גבינוי אחד שחור ואחד לבן והוא בכלל זוגדים שאכתוב בסמוך:

**אָחָד שֶׁחָר וְשַׁעֲרוֹ הַשְׁנִי לְבֵן או אָדָם הַזָּאֵל וַיִּשׁ בֵּין יָמָם
שְׁנִי זֶה הַרְיִ זֶה פְּסִיל :**

הרמב"ם חלי איסורי比亚 פ"י הי"א

ען משפט זה.

נברא ושת שלו אטום ^צ או שהייה חסר מטבورو ולמטה
והרי הוא אטום. או שהיית גלגולתו אטומה. או שהיינו
פנויו טוחות ואין בהן חפר פנים. או שיש לו שני גבין
ושתי שידרות. או שההpile ברית ראש שאינו חתוק. או
יד שאינו חתוק. כל נפל מאלו אינו ولד ואין אלו טמא
לידה. אבל אם הpile יד חתוכה ורגל חתוכה הרי
חייבת מולד שלם ומטרפין לרבות איבריו:

^צ. **כسف משנה:** נברא ושת שלו אטום או שהייה חסר מטבورو ולמטה והרי הוא אטום.
בפרק המפלת (דף כ"ג ע"ב) תניא המפלת גופו אטום אין אמר טמאה לידי ואיזהו גופו
אטום [רבי אומר] כדי שנintel מן החיה וימות [וכמה intel מן החיה וימות] רבי זכאי אומר
עד הארכובה רבי ינא אמר עד לנקיונו רבי יוחנן אמר משום רבי יוסי בן יהושע עד מקום
טבورو ויש לתמונה על רבינו שפסק עד מקום טבوروDBGORA משמע דמן אמר הכי ליל
טרפה אינה חייה וגם ליתליה intel ירך וחלה נבליה ומשיה לא סגי ליה بعد הארכובה
או עד נקיונו וכיון דקייל דטריפה אינה חייה וגם קייל intel ירך וחלה נבליה וכייל
רבינו בהלכות שחיטה הויל לפ██ק עד הארכובה וצ"ע. ומהו הא לא קשיא לי אמר פ██ק
רבי יוחנן במקום רבוי ינא רבי דשאני הכא דמשום רבי יוסי בן יהושע קאמר לה. וגרסינן
בגמרה אמר [רבא] ושטו נקב אמו טמאה ושתו אטום כלומר סתום אמרו טהורה פי
מטומאת לידי לפי שכיוון שהושט סתום אינו ראוי לחיות וכל שנברא בענין שאינו ראוי
לבריאות נשמה אין אמר טמאה לידי לדאו ולד הוא. ושטו נקב כתוב הרשב"א דעתמא
דטמאה מפני שהוא ראוי לבריאות נשמה אלא שמא ניקב ושתו לאחר מכאן וכל שעיקרו
ראוי לבריאות נשמה אמרו טמאה לידי ויש לתמונה על רבינו מה השמייט הא דושטו נקב
ואפשר שהוא זיל היה מפרש דעתמא דבר דטריפה היה וכדריש"י וכיון
קייל דטרפה אינה חייה לית הלכתא כרבא:

הרמב"ם הל' מאכלות אסורת פ"א ח"ז עין משפט ט.

בַּהֲמָה טְהוֹרָה שִׁלְדָה ק או שְׂגָמֶצָא בָּה בְּרִיה שִׁישׁ לָה שְׂתִי גְבִין וּשְׂתִי שְׁדָרוֹת אַסּוֹרָה בְּאֵיכִילָה. רָזֶז הִיא הַשְׁסֻועָה שְׁנָאָסָרָה בַּתּוֹרָה שְׁנָאָמָר (דברים יד-ז) 'אַת זֶה לֹא תְאַכֵּל מִמּעָלֵי הָגָרָה וּמִמְפְּרִיסִי הַפְּרָסָה הַשְׁסֻועָה' כְּלוֹמֵר בְּרִיה שְׁפָולְדָה שְׁסֻועָה לְשְׂתִי בְּהִמּוֹת:

שורע יו"ד סימן יג סעיף ו'

ג. ז. השוחט בהמה ומוצא בה בריה שיש לה ב' גבין ושני שדראות אסורה ר.

הרמב"ם הל' ביאת המקדש פ"ח ח"ז עין משפט י.ב.

עין לעיל עין משפט ד

ק. **כسف** משנה: בהמה טהורה שלידה או שנמצא בה בריה שיש לה שתי גבין ושתי שדרות וכו'. קשה לי דמיון דקייל כרב בריה בעלמא ליתא וכי אגמריה רחמנא למשה במעי בהמה אגמריה וכו' לא היל כתוב או שלידה:

ר. דאיינה יכולה להיות. ש"ך ס"ק כ"א מנדה כ"ד וכרב.